

Usiaji wa mbegu

- Sia pakiti yenye gramu 3 kwenye tuta lenye ukubwa wa sentimita za eneo 30.
- Sia mbegu asubuhi na mapema au jioni ili kuzuia madhara yaletwayo na upepo.

Njia ya usiaji

- Gawanya pakiti ya mbegu katika sehemu 3 zinazolingana
- Pakiti ya gramu 3 inashauriwa katika kila tuta
- Sia keni tatu za maji kwa kila tuta (1/3) ya pakiti ya mbegu

Utunzaji wa kitalu kabla ya miche kuota

KWA MAWASILIANO :

TAASISI YA UTAFITI WA TUMBAKU
TANZANIA (TORITA)

S.L.P 431,

TABORA.

Barua pepe : info@torita.or.tz

Tovuti: www.torita.or.tz

JAMHURI YA MUUNGANO WA TANZANIA

WIZARA YA KILIMO
CHAKULA NA USHIRIKA

TAASISI YA UTAFITI WA TUMBAKU
TANZANIA (TORITA)

UTUNZAJI SAHIHI WA VITALU

UANDAAJI NA UTUNZAJI SAHIHI WA VITALU (UWEKAJI WA MBOLEA NA USIAJI)

Uandaaji na utunzaji sahihi wa vitalu

Madhumuni

- Kuinua matumizi sahihi ya teknolojia katika uandaaji wa vitalu
- Kuisitiza matumizi sahihi ya vitalu visafi
- Kuinua usiaji sahihi wa mbegu vitaluni ili kupata miche yenye afya na inayolingana

Uchaguzi wa eneo la kitalu

- Liwe na maji safi ya kutosha umwagiliaji wa kitalu na pawe na wigo kuzuia watu na wanyama wasiweze kuchafua maji yaliyomo.
- Lisiwe linaruhusu maji kusimama na mwinuko wake usizidi asilimia kumi.
- Liwe karibu na unapoishi ili lihudumiwe kwa urahisi, lakini liwe mbali na mabani kuzuia magonjwa ya tumbaku kitaluni.
- Liwe na udongo wenye rutuba ya kutosha, unapopitisha hewa kwa urahisi na haupotezi unyevu unyevu haraka.
- Pawe hapajalimwa tumbaku au mimea mingine ya jamii ya tumbaku kama vile nyanya au bilinganya kwa kipindi kisichopungua miaka mitata.
- Epuka eneo linaloweza kuleta kivuli kwenye miche kitaluni.

Ukubwa wa tuta

- Liwe na upana wa mita 1.5 na urefu wa mita 20.
- Ukubwa huu unashauriwa kwa ajili ya kurahisisha utunzaji wa vitalu.
- Matuta matatu yanatosha kutoa miche ya hekta moja.

Ulimaji wa matuta ya kitalu

- Andaa eneo mapema wakati udongo ukiwa na unyevu hii itawezesha masalia ya mimea kuoza vizuri.
- Lima eneo ili kuwezesha hewa na maji kupita vizuri na ukuaji

Utunzaji wa kitalu kabla ya kumwagilia Madhumuni:

- Kuinua kiwango cha unyevu kabla ya kusia mbegu.
- Kuotesha magugu ili kuzuia miche kushindana na magugu katika kupata virutubisho.

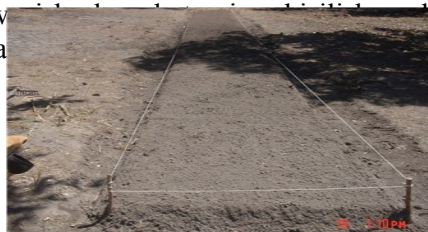
Njia:

- Panga nyasi juu ya matuta kabla ya kumwagilia.
- Nyasi ziwe ni zile zenye mashina manene na majani kidogo
- Mwagilia kila siku juu ya nyasi siku 15 kabla ya kusia mbegu
- Weka nyasi juu ya matuta kabla ya kumwagilia siku

Uandaaji wa kitalu kabla ya kusia

- Usisimame juu ya tuta wakati unafanya kazi kwani tuta bado lina unyevu.
- Ondoa nyasi juu ya tuta.
- Sawidisha tuta kwa kutumia mabonde taya

Uwekaji wa mbolea

- Tawanya kilo 5 za NPK kwa kila tuta.
- Gawanya tuta katika sehemu 5 zinazolingana ili kurahisisha uwekaji wa mbolea.
- Kwa kila sehemu weka kilo moja ya NPK.
- Hii itawezesha utawanyanji sahihi wa mbolea

Uchanganyaji wa mbolea na odongo

- Tumia reki au jembe kuingiza mbolea kwenye udongo mbolea iingie sentimenta 1-2 chini ya udongo
- Kwa kutumia jembe utaua magugu ambayo hayatakiwi kuwepo.
- Tumia reki kusawazisha udongo ambao utakuwa umevurugwa na jembe wakati wa kuchanganya mbolea na odongo. Hii itapelekea kupata tuta ambalo litakuwa tayari kusiwa

Uchanganyaji wa mbegu na maji

- Kabla ya kuweka mbegu kwenye keni hakikisha unaweka maji mpaka kwenye mstari kama inavyoonekana kwenye picha. Baada ya kuweka mbegu jaza maji mpaka juu.
- Koroga mchanganyiko wa maji na mbegu kwa kutumia kijiti kabla ya kumwaga kwenye tuta.